

"Een nieuwe wind door kunstenaarsland"

Een paar weken geleden was ik met Misja en Sjaalmans in Haarlem. We liepen de kringloopwinkel De Schalm binnen. Ik vond er een paar boeken die niet meer dan een euro of twee kostten.

Op de slecht gestemde piano in de zaak speelde ik een boogie. Ik liep door naar achteren waar de afdeling boeken is gevestigd. Ik vond er het een en ander.

Een boek over de BVD, een boekje over de Kennemerduinen door Dr. E. C.M. Roodenburg waar ik nog les van kreeg aan de DCK, Koepellaan 8, in de grote witte villa vlak tegen het Bloemendaalse bos aan.

Het belangrijkste boekje dat ik in De Schalm vond was "De Gijzeling Van De Beeldende Kunst" uitgegeven door Meulenhoff, 1997, van de hand van Riki Simons, een publiciste die ik al geruime tijd volg en haar non conformistische visie op het bestel der kunsten, in het bijzonder de Beeldende Kunst, graag volg, alhoewel ik op sommige punten haar visie niet consistent vind en te kritiekloos gebaseerd op de algemeen aanvaarde rode kunsthistorische lijn in de kunsthistorie van de twintigste eeuw.

In elk geval is zij één van de zeer schaarse publicistes die niet mee huilt met de kunstwolven in het moderne kunstbos.

Riki Simons doorliep de kunstacademie te Tilburg en volgde post gradua-te opleidingen aan twee academies te Londen.

Vanaf het begin van de jaren '80 publiceert zij over hedendaagse kunst. In NRC Handelsblad, indertijd in het nu al lang verdwenen Avenue, Money, Intermediair en Esquire.

Op de achterflap van haar kritiese boek "De Gijzeling Van De Beeldende Kunst" stelt zij duidelijk dat de kunst in het slop zit. Verzamelaars in Holland zijn er niet en het jongere publiek interesseert zich niet voor kunst. Dat ligt aan het aanbod. Het wordt bepaald door "kunstwetenschappelijk" geschoolde museumdirecteuren en ambtenaren, die met allerlei regelingen en subsidies de dienst zijn gaan uit maken in de kunstwereld van nu. Zij cultiveren voor alles hun eigen onmisbaarheid, goed gesalarieerde positie, uitstekende pensioen en snoepreisjes naar vooral de VS op kosten van de belastingbetaler.

Riki toont aan hoe kunstwereld een filiaal van de overheid werd. Ontoegankelijke kunst van een wereldvreemd karakter werd de geïnteresseerde opgedrongen, die zich afwendde van door ambtenaren georganiseerde tentoonstellingen waar één of twee bezoekers vaker regel dan uitzondering waren.

Eindelijk waait er een nieuwe wind door kunstenaarsland en wordt er in bescheiden mate geknabbeld aan de honderden miljoenen die de gesubsidieerde kunstsector nog steeds op strijkt en een kleine groep van profi-teert.

In de inleiding van haar boek beschrijft Riki Simons kort een bondig hoe de overheid de zogenaamde vernieuwende, ware kunst als overheidszaak aan zich getrokken heeft en zichzelf met zijn ambtenaren apparaat de hoofdrol meent te vervullen als opponent van het door dit soort ambtenarij verafschuwde publiek.

Wie daar anders over denkt wordt betiteld als reactionair, burgerlijk, dom, bekrompen en conservatief.

Lange tijd sinds de tsunami van abstracte en expressionistische slechte schilders, epigonen, veelal afkomstig van de Rijksacademie, maar ook van andere academies in de jaren vijftig, zestig, zeventig en tachtig werd de voorkeur voor traditioneel schilderen en beeldhouwen beschouwd als “rechts” met directe verwijzingen naar het utopistisch realisme van de Na-zis en “links” met de obligate museum voorkeur voor abstractie, concept- en performance “kunst”.

© oktober 2019, fredvanderwal, BasicPublishing.nl